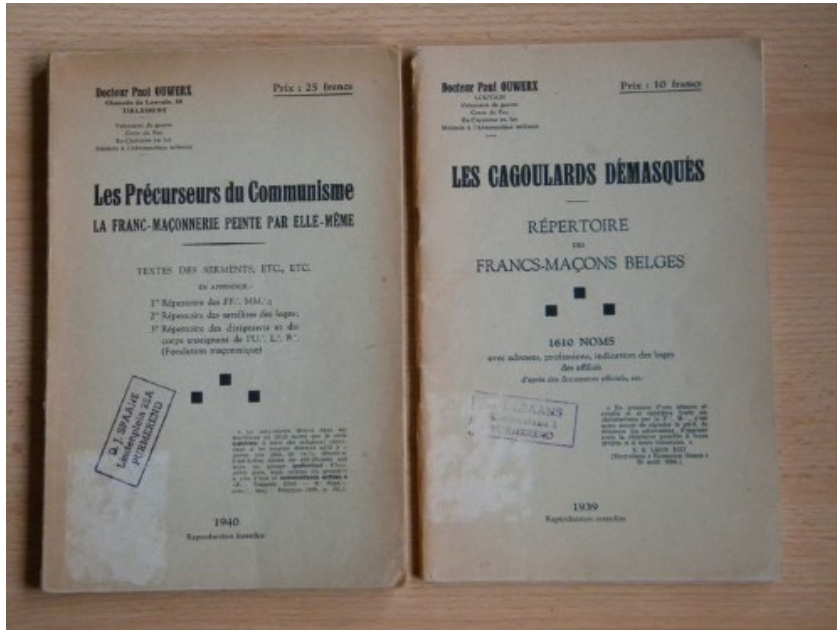

TIENEN

Vergeeten geschiedenis: de oorlog van een Tiense arts tegen de vrijmetselaars

11-04-2015 00:03

Publicaties van Ouwerx: 1.610 namen... VEILING.CATAWIKI.NL/

Lieven Saerens brengt in zijn boek 'Onwillig Brussel' (over de jodenvervolging) de rol in herinnering van de Tiense arts Paul Ouwerx (1896-1946). Hij bestreed voor en tijdens de Duitse bezetting de vrijmetselarij. Hij stierf na de Tweede Wereldoorlog in de cel.

Saerens behandelt, in zijn recente boek bij het Davidsfonds, het antisemitisme voor en tijdens de oorlog. Sommige groepen bestreden tegelijk de vrijmetselarij, zo bijvoorbeeld *LEpuration/De Bezem* waarvan de Tiense geneesheer Paul Ouwerx voorzitter was. Hij stond een tijd bekend als rexist en wordt verder beschouwd als collaborateur en medewerker van de Antmaçonnieke Liga tijdens de bezetting. Hij bracht zijn boeken uit in Tienen (Leuvenselaan) maar was tijdens de oorlog actief in Brussel, waar hij tevergeefs probeerde schepen te worden. In 1946 komt zijn naam voor in de persverslagen over de Krijgsraad.

De verwijzing door Saerens brengt de vergeten dokter en zijn rol in de geschiedenis van de jaren dertig/veertig in herinnering. Yves Louis had het er ook over in de *Artsenkrant* in april 2014: 'De antimaaçonnieke strijd werd in België vooral gevoerd door de Tiense arts Paul Ouwerx, een notoir rexist die voorzitter was van de antivrijmetselaarsorganisatie L'Épuration-De Bezem, die de steun genoot van de Duitse Sipo-SD (Sicherheitspolizei und Sicherheitsdienst) en de SS organisatie Ahnenerbe. Dokter Ouwerx publiceerde in 1939 lijsten van vermeende vrijmetselaars, zowel in *La Libre Belgique*, als in *Volk en Staat* en *Le Pays Réel*, kranten van VNV en Rex, en het antimaaçonnieke tijdschrift *Les Cagouldards démasqués*. In 1940, na de Duitse inval, recidiveert hij als verklikker met een nieuwe

uitgave *Les Précurseurs du communisme. La Franc-Maçonnerie peinte par elle-même*. Ouwerx is geobsedeerd door het Joods-bolsjewistisch en het judeo-maçonnieke complot.'

Ook Jimmy Koppen bedeeft de Tienenaar een hoofdrol toe in in boek '*De strijd van de Duitse bezetter en de collaboratie tegen de vermeende samenzwering van vrijmetselaars en joden in België*' (2005): 'In veel gevallen was dit geloof in een judeo-maçonnieke samenzwering te verklaren door een gebeurtenis uit het persoonlijk leven. Paul Ouwerx werd bijvoorbeeld als militair arts ontslagen en meende daarin de hand van minister van Defensie Devèze te zien, die als vrijmetselaar bekend stond. Bijgevolg redeneerde Ouwerx dat de vrijmetselaars voor zijn ontslag verantwoordelijk waren.'

In het boekje *Les cagouleurs démasqués* (1939), onder het auteurschap van Ouwerx, werden honderden echte en vermeende vrijmetselaars bij naam genoemd. Dit boekje was ontstaan op vraag van *La Libre Belgique*, die kort voordien gelijkaardige namenlijsten had gepubliceerd. Een groot aantal vernoemde personen had echter helemaal niets met vrijmetselarij te maken. Het leverde Ouwerx en medestanders enkele processen op.

Een aantal antimaçons verzamelden zich in het najaar van 1940 in de Belgische Antimaçonnieke Liga L'Épuration - De Bezem. Een andere Antimaçonnieke Liga kwam er op verzoek van de Sipo-SD. Ze werd gesticht door de voormalige rexisten Paul Ouwerx, Léopold Flament en anderen. In februari 1944 stuurde Ouwerx nog een omzendbrief naar de leden maar eigenlijk bestond zijn bond toen enkel nog bij naam.

In november 1944 werd klacht ingediend tegen Ouwerx en acht anderen uit de Antimaçonnieke Liga, als verklikkers voor de Sipo-SD. Binnen de vrijmetselarij vond men dat hun acties de terreurdaden van Rex en DeVlag ondersteund hadden. Dat kan geleid hebben tot de dood van een aantal burgers, waaronder de burgemeester van Sint-Joost-ten-Node Georges Pêtre. Ouwerx zat in hechtenis maar bleek zich met de beste wil niets meer van de afgelopen jaren te kunnen herinneren, aldus Jimmy Koppen.

Priester Pieter Palmaerts vertelde daarover: 'Ouwerx was de geliefde en volkse geneesheer van het kwartier waar ik onderpastoor was. Zo leerden wij elkaar kennen en waarderen. De eerste dag van de bevrijding werd tot aller verwondering Ouwerx naar de kazerne te Tienen gesleurd. Ik ging hem opzoeken en hij zei tot mij: "On veut ma tête". De volgende dag las ik in een Franstalig dagblad in blokletters: "Dr. Ouwerx responsable de la mort de Pêtre". (...) Als aalmoezenier kreeg ik de toelating om dr. Ouwerx, in de gevangenis van Sint-Gilles, te bezoeken (half januari 1946). Hij zei (in het Frans): "Ik kom niet meer levend uit de cel. Ze zullen me nooit voor de rechter brengen. Ze willen me dood. Ik ben geneesheer. Ik weet wat er hier gebeurt. Ik moet twee keer per week naar de infirmerie voor inspuitingen. Ik weet wat er aan de gang is." Paul Ouwerx is in de maand maart in de gevangenis gestorven.'

Raymond Billen